

ΤΟ ΕΝ ΤΗ ΝΗΣΩ ΠΡΩΤΗ ΒΥΖΑΝΤ. ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΤΗΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ,
ΜΕΤΟΧΙΟΝ ΤΗΣ ΕΝ ΑΝΔΡΩ ΜΟΝΗΣ ΠΑΝΑΧΡΑΝΤΟΥ

ΥΠΟ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Π. ΠΑΣΧΑΛΗ *

Ἡ νῆσος Πρώτη, ἔχουσα περίμετρον 3 περίπου μιλίων, ἀνήκει εἰς τὰς καλουμένας *Πριγκηποννήσους*, αἵτινες κεῖνται ἐν τῇ Προποντίδι παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Βιθυνίας. Αἱ Πριγκηπόννησοι, κατοικούμεναι ὑπὸ 15.000 περίπου κατοίκων, ἔχουν κλίμα ὑγιεινότατον καὶ ἀποτελοῦν ἐπαρχίαν ὑπαγομένην ὑπὸ τὸν νομόρχην Κωνσταντινουπόλεως, εἰς τοὺς κατοίκους τῆς ὁποίας χρησιμεύουν ὡς θερινὴ διαμονή. Εἶναι δ' ἡ Πρώτη ἢ ἐκ τῆς συστάδος τῶν νήσων τούτων πλησιέστερον κειμένη πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὸ πάσαι Ἀκόναί ἢ Ἀκονίτις καλουμένη διὰ τὴν πληθὺν τῶν πρὸς ἀκόνας καταλλήλων λίθων της¹. Σήμερον ἡ νῆσος Πρώτη, ἣτις διὰ τὸ ἐρυθρὸν τῶν γαιῶν της χρῶμα ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν Τούρκων *Κλυαλὸ-Ἀντά*, χρησιμεύει καὶ αὕτη ὡς θερινὸν ἐνδιαίτημα πλουσίων Κωνσταντινουπολιτῶν, ἰδίᾳ δὲ Ἀρμενίων τοῦ προτεσταντικοῦ δόγματος. Ἔχει δὲ 200 περίπου οἰκίας καὶ περὶ τοὺς 500 κατοίκους.

Ἐπῆρχον δ' ἐν τῇ νήσῳ τῆς Πρώτης τρία μοναστήρια. Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐνταῦθα τῆς Μεταμορφώσεως, ἕτερον παρὰ τὴν θάλασσαν καὶ τὸ τρίτον, κτίσμα τοῦ Πατρικίου Βαρδάνη, ὃν στρατηγὸν ὄντα καὶ ἀναγορευθέντα αὐτοκράτορα ὑπὸ τοῦ στρατοῦ τῶν Ἀνατολικῶν θεμάτων τῷ 801, μὴ ἀναλαβόντα δὲ τὴν ἀρχήν, ἀλλ' ἐφησυχάζοντα ἐν τῇ ἰδίᾳ μονῇ, ἐτύφλωσεν ὁ εὐτυχεῖς ἀλλὰ θηριώδης ἀνταγωνιστῆς του Νικηφόρος ὁ ἀπὸ Γενικῶν, διαβιοῦντα δὲ κατόπιν τυφλὸν καὶ ἀσκητεύοντα ἐφόνευσε Λέων ὁ Ἰσαυρος. ~~Ἐντὸς τῶν μοναστηρίων τούτων τῆς Πρώτης περικυβερτήθησαν, ἡρωτηριάσθησαν, ἀπέθανον καὶ ἐτάφησαν διάφοροι τῶν αὐτοκρατόρων καὶ ἄλλων ἐπισήμων ἀνδρῶν τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους. Πόσοι στεναγμοὶ δὲν ἀντήχησαν ἐν τοῖς περιβάλοις τῶν ἡσυχαστηρίων τούτων!, λέγει ὁ Σκαρλάτος Βυζάντιος. Πόσοι ἐλπίδες καὶ πόσοι πόθοι δὲν συνετριβήσαν, ὡς κωφὰ κύματα, εἰς τοὺς τέσσαρας αὐτῶν τοίχους! Εἶνε ἀπερίγραπτα τὰ συντελεσθέντα εἰς τὰς μονὰς αὐτὰς ἀνοσιουργήματα. Ἐν αὐταῖς, κατὰ διαταγὴν Μιχαήλ τοῦ Τραυλοῦ, συντελέσθη ὁ εὐνουχισμὸς τῶν τεσσάρων τοῦ Λέοντος υἱῶν, ὧν ὁ μὲν ἀπέθανεν, οἱ δὲ ἐκωφώθησαν καὶ ἐβωβάθησαν ἐν~~

* Ἐκ τῶν καταλοίπων τοῦ συγγραφέως, εὐγενῶς παραχωρουμένων ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Πέτρου Δ. Πασχάλη καὶ δημοσιευομένων ἐπιμελεῖα τοῦ Ἐπισκόπου Ρωγῶν Διονυσίου.

1. *Στέφ. Βυζάντ.*, ἐν λ. Ἀκόναί

τῇ ἔκτομῃ, ἢ κατὰ διαταγὴν Μιχαὴλ τοῦ Παραπινάκη τύφλωσις τοῦ δυστυχοῦς αὐτοκράτορος Ρωμανοῦ τοῦ Διογένοϋς, ἰδρυτοῦ τῆς περὶ ἧς πρόκειται μονῆς τῆς Μεταμορφώσεως, ἀποβιώσαντος βασιανιστικῶς ἐκ γαργαίνης «ἀπὸ τῶν πληγῶν ἐπίτηδες ἀνεπιμελήτων καταλειφθησῶν, καὶ εἰς μονὴν τῆς Πρώτης περιώρισε τῷ 969 τὴν Αὐγούσταν Θεοφανῶ, σύζυγον τῶν αὐτοκρατόρων Ρωμανοῦ τοῦ Πορφυρογεννήτου καὶ Νικηφόρου τοῦ Φωκά, Ἰωάννης ὁ Τζιμισκῆς, ἀφ' οὗ, κατ' εἰσῆγησιν καὶ σύμπραξιν αὐτῆς, ἔβαψε τὰς χεῖράς του εἰς τοῦ Νικηφόρου Φωκά τὸ αἷμα. Καὶ ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ ἐνεκλείσθη, ἀποκαρεῖς μοναχὸς Ρωμανὸς ὁ Λακαπηνός, ὑπὸ τῶν κατ' αὐτοῦ στασιασάντων ἰδίων αὐτοῦ υἱῶν, τοὺς ὁποίους ἐλθόντας ποτὲ πρὸς ἐπίσκεψίν του προσεφώνησε καταλλήλως τὸ ψαλτικόν: «υἱοὺς ἐγέννησα καὶ ὕψωσα· αὐτοὶ δέ με ἠθέτησαν».

Περὶ τὸ πρῶτον τέταρτον τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος δλόκληρος ἡ νῆσος Πρώτη μετὰ τοῦ ἐν αὐτῇ σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου τοῦ τιμωμένου ἐπ' ὀνόματι τῆς ἐνδόξου Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ὑπήχθη ὡς ἰδιοκτησία καὶ μετόχιον ὑπὸ τὴν ἐν Ἄνδρῳ μονὴν τῆς Παναχαράντου.

Παλαιοτάτη οὖσα ἡ ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ μονὴ αὕτη τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος ἀνάγει τὴν πρώτην αὐτῆς σύστασιν εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ρωμανὸν Δ' τὸν Διογένη (1068—71), ὑφίσταται δὲ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1071 τοῦλάχιστον, ὅτε δῆλον ὅτι ἀπεβίωσεν ὁ ἀτυχῆς αὐτῆς ἰδρυτῆς ὁ «μνήμην καταλιπὼν πειρασμῶν καὶ δυστυχημάτων ὑπερβαίνοντων ἀκρόασιν» κατὰ τοὺς χρονολόγους, «ἐπὶ δὲ τοῖς τοιοῦτοις καὶ τηλικούτοις κακοῖς οὐδὲν βλάβσημον ἢ ἀπόφημον φθεγξάμενος». Ὑπῆρξε δ' οἰκητήριον κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας καὶ τάφος τοῦ δυστυχοῦς αὐτοκράτορος, πολλὰς ζήσασα μετ' αὐτὸν ἑκατονταετηρίδας καὶ τὴν νῆσον Πρώτην δλόκληρον ἔχουσα κτῆμα αὐτῆς, τὴν ὁποίαν μόλις πρὸ ἐνὸς αἰῶνος ἀπώλεσε δι' ἔλλειψιν ἢ ἀταξίαν ἐγγράφων.

Ἀρχομένης τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος ἡ μονὴ αὕτη τῆς Πρώτης περιῆλθεν εἰς οἰκονομικὴν κατάστασιν αὐτόχρημα ἀξιοθρήνητον. Τούτου ἕνεκα ὁ τότε πατριαρχεῦον Ἰερεμίας ὁ Γ' (1716—1726 τὸ α'), ὅστις καὶ εἰς τὴν μονὴν ταύτην ἐναπέθεσε τὰς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας Πέτρου τοῦ Μεγάλου ἀποσταλείσας εἰς αὐτὸν τέσσαρας θαυμασιωτάτας εἰκόνας⁽¹⁾, ἵνα προλάβῃ τοῦ μοναστηρίου τούτου τὴν ἐρήμωσιν προσέφυγε πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει προκρίτους τῆς Χιακῆς παροικίας καὶ διὰ θερμοῶν παρακλήσεων κατέπεισεν αὐτοὺς νὰ τείνωσι χεῖρα ἀρωγὸν πρὸς τὸ ἱερὸν τοῦτο καθίδρυμα.

1. «Εφοβήθη [ὁ πατριάρχης] νὰ τὰς βάλλῃ εἰς τὸ πατριαρχεῖον καὶ τὰς ἔβαλεν εἰς τὸ μοναστηρίδιον τὸ κατὰ τὴν νῆσον τῆς Προποντίδος Πρώτην, ὅπου σφάζονται καὶ μέχρι τῆς σήμερον, θαυμασιώταται». Ἀθ. Κομνηνοῦ Ὑψηλάντου, Τὰ μετὰ τὴν Ἄλωσιν, σ. 320. Βλ. καὶ σ. 355 καὶ 607.

Οἱ Χῖοι πρόκριτοι, κοινῇ γνώμῃ καὶ τῶν ἄλλων ἐν Κωνσταντινουπόλει Χιοπολιτῶν, ἀνέλαβον ὄντως ὑπὸ τὴν προστασίαν των τὴν μονὴν διὰ πρακτικοῦ συνταχθέντος τῇ 4 Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1721 καὶ ἐδαπάνησαν ἰκανὴν ποσότητα χρημάτων πρὸς ἀνακαινίσειν καὶ ἀποκατάστασιν τῆς ἐτοιμορρόπου καὶ ὑπ' ἐσχάτης ὄντως ἐνδείας κατατροχωμένης μονῆς. Οὕτω δὲ οὐ μόνον τὸν ναὸν τῆς μονῆς περικαλλῆ ἐκ βάθρων ἀνήγειραν, ἀλλὰ καὶ διὰ τείχους αὐτὸν περιέβαλον καὶ κελλία περιφροδομήσαν καὶ ἄλλων χρεῖαν καὶ εὐπρέπειαν αὐτῆς ὡς οἷόν τε ἐπιμελῶς καὶ λαμπρῶς ἀπήρτισαν εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ διηνεκὲς αὐτῶν μνημόσυνον (1).

Ἄλλ' ἢ συντέλεισις ἔργων τοιούτων ὑπέβαλε τὴν παροικίαν τῶν Χίων εἰς οὐ μικρὰ χρέη, τούτου δ' ἕνεκα ἔλαβον οὗτοι παρὰ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας γράμματα πατριαρχικά καὶ συνοδικά, παραχωροῦντα εἰς αὐτοὺς τὴν τελείαν ἐξουσίαν καὶ ἐπιστάσιαν καὶ διοικήσιν τῆς Μονῆς τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ καὶ τὴν ἄδειαν νὰ συνάγωσι καὶ διαχειρίζωνται τὰ εἰσοδήματα καὶ τὰς παροχὰς τῶν ἐλεούντων τὴν μονὴν χριστιανῶν μέχρις οὗ ἀποπληρωθῶσιν αἱ γενόμεναι ὑπ' αὐτῶν δαπάναι.

Μετὰ ἐπιτροπείαν ἐτῶν τινων καὶ διοικήσιν, ἀφοῦ καὶ μέρος τῶν ὑπὸ τῆς μονῆς ὀφειλομένων εἴκοσι πουγγίων ἄσπρων ἐξωφλήθη, οἱ Χῖοι ἐπιγγόντες τελευταῖον τὸ ἀρτιπαγὲς καὶ ἀστηρικτον τῆς μονῆς ἐνέκριναν νὰ προσηλώσωσι ταύτην εἰς ἐτέραν πλουσιωτέραν μονήν, ἵνα οὕτω τύχη τῆς δεούσης ἀντιλήψεως καὶ συνεχοῦς ἐπιμελείας καὶ φροντίδος. Ὡς τοιαύτην δ' ἐξέλεξαν τὴν ἐν Ἄνδρῳ πατριαρχικὴν σταυροπηγιακὴν μονὴν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Παναχράντου ἐπικεκλημένης.

Καὶ λαβόντες γρόσια δύο χιλιάδας καὶ πεντακόσια ἀπὸ μοναστηριακῶν χρημάτων τῆς Παναχράντου, δοθέντα εἰς αὐτοὺς τὴν 1ην Νοεμβρίου 1726 διὰ χειρὸς τοῦ Παναχραντιώτου προηγουμένου Διονυσίου (2), δι' ὅλον τὸ

1. Βλ. Γ. Π. Γεωργιάδου, Ὁ ἐν Γαλατῇ ἱερός ναὸς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῶν Χίων. Ἐν Κηφόλει, 1898, σ. 114. Κατὰ τὸν Σκαρλάτον Βυζάντιον, τὸ νῦν ἐν Πρώτῃ σφῆζόμενον μοναστήριον τῆς Μεταμορφώσεως, οἷον ἀνεκαινίσθη ὑπὸ τῶν Χίων, ἐγειρόμενον ἐπὶ ὑψηλῆς τῆς νήσου θέσεως, πολὺ ὑπολείπεται τοῦ μεγέθους καὶ τῆς λαμπρότητος τῶν περὶ αὐτὸ παρεκτεινομένων θεμελίων τοῦ ἀρχαίου μοναστηρίου, κτίσματος, ὡς εἴρηται, Ρωμανοῦ τοῦ Διογένοϋς, ἀπὸ τῶν ἐρείπιων τοῦ ὁποῦ ἀνφροδομήθη. Σκαρλάτου Δ. τοῦ Βυζαντίου, Ἡ Κωνσταντινουπόλις, τ. Β', Ἀθήνησι 1862, σ. 291.

2. Ἦν οὗτος ὁ Διονύσιος Καλογερίδης, ὅστις διετέλεσεν ἡγούμενος τῆς μονῆς Παναχράντου πρὸ τοῦ 1718. Περὶ τοῦ Διονυσίου Καλογερίδη σφῆζονται ἐν τῷ κτητορικῷ κώδικι τῆς μονῆς Παναχράντου, σ. 40, τὰ ἑξῆς σημεῖα:

«1726, ἀπὸ τῆς Πόλεως τὸ ταξίδι τοῦ προηγουμένου πατρὸς κύριου Διονυσίου τῆς Πόλεως, ὅπου τὸ ἐπαράδωσεν τοῦ μοναστηρίου. ἔφτιασεν τὸ μετόχι καὶ ἐξώδιασεν γρ. 300, ἔστειλεν ἀμόνι γρ. 30, ποδιά τῆς ἁγίας τραπέζης γρ. 20, λαμπάδες ὀκ. 30 γρ. 30, μανουάλια σιδερένια γρ. 10, βαρεῖες τοῦ χαλκιδείου 2 γρ. 2, μάλαγμα βαράκι γρ. 200, νάκι γρ. 350, [τὸ ὅλον γρόσια] 942».

ἐναπολείφθην τῆς τοῦ Σωτήρος μονῆς χρέος, παρεχώρησαν εἰς αὐτὸν τὴν μονὴν ταύτην μετὰ πάντων τῶν προσόδων καὶ κτημάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτῆς καὶ μετὰ πάσης τῆς περιοχῆς τῆς νήσου Πρώτης, ἐπὶ συμφωνίᾳ νὰ εἶνε κύριος καὶ ἐξουσιαστής ὁ ρηθεις προηγούμενος τῆς Παναχράντου ἐφ' ὅρου ζωῆς καὶ μετὰ τὴν ἀποβίωσιν αὐτοῦ νὰ διατελῇ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος μονὴ τῆς Πρώτης ὑπὸ τὴν διοίκησιν καὶ ἐξουσίαν τῶν πατέρων τῆς Παναχράντου, καθ' ἃ ὀρίζουσι τὸ τε ἰδιαιτέρον τῶν Χίων γράμμα τὸ δοθὲν εἰς τὸν προηγούμενον Διονύσιον καὶ τὸ κατὰ μῆνα Ἰανουάριον τοῦ 1727 ἐκδοθὲν πατριαρχικὸν σιγλλιδῶδες γράμμα περὶ ἐνώσεως τοῦ μοναστηρίου τοῦ Σωτήρος μετὰ τοῦ τῆς Παναχράντου, ὡς ἐπ' ἴσης καὶ τὸ γενόμενον κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον τοῦ 1729 ἕτερον πατριαρχικὸν γράμμα, ἐπιβεβαιοῦν ὅτι τὸ ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ μοναστήριον εἶνε ἰδιόκτητον μετόχιον τῆς ἐν τῇ νήσῳ Ἐνδρῶ μονῆς τῆς Παναχράντου, ἐξαγορασθὲν διὰ χρημάτων συλλεγέντων ὑπὸ τοῦ προηγούμενου τῆς Παναχράντου Διονυσίου ἀπὸ διαφόρων εἰς νὴν μονὴν τῆς Παναχράντου συνδρομῶν καὶ ἔλεημοσυνῶν.

*Ἴσον ἀπαράλλακτον τοῦ δοθέντος γράμματος
τῷ προηγούμενῳ τῆς Παναχράντου κῦρ Διονυσίῳ
περὶ τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ μοναστηρίου
τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ (¹).*

Διὰ τοῦ παρόντος ὁμολογοῦμεν ἡμεῖς οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμμένοι ὅλοι κοινῇ γνώμῃ λέγοντες, ὅτι τὴν ἐξουσίαν ὅπου φαίνεται πῶς ἔχομεν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ τοῦ νησίου τῆς Πρώτης διὰ χοτζετιῶν καὶ γραμμάτων πατριαρχικῶν, τὴν σήμερον ἐλάβομεν ἀπὸ τοῦ ὀσιωτάτου προηγούμενου τῆς μονῆς Παναχράντου τῆς Ἐνδρῶ κῦρ Διονυσίου γρ. 2,500 ἤγουν γρόσια δύο χιλιάδες πεντακόσια (²), καὶ ἐδόσαμεν αὐτῷ τῷ ἡγουμένῳ

«1729 νοεμβρίου· δευτέρον ταξίδι τοῦ ἰδίου προηγούμενου κῦρ Διονυσίου τῆς Πόλις· ἀρχή, εἰς τὸν τόπον ὅπου ἠγόρασεν κοντὰ εἰς τὸ μετόχι γρ. 150, καὶ ὀκάδες 55 γρ. 55, στιχάρι γρ. 50, [τὸ ὄλον γρ.] 255».

«Ἐδωσεν καὶ εἰς τὴν ἐξαγορὰν τοῦ μοναστηρίου τῆς Πρώτης πουργία πέντε ἤγουν γρ. 2,500».

Εἶνε δὲ ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Διονύσιος Καλογρίδης αὐτὸς οὗτος ὁ ἐν Χίῳ ἀγοράσας ἀντὶ ἀσλανίων 40 τὸ ἱερὸν λείψανον τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τοῦ Ἁγίου Διονυσίου. Βλ. Δ. Π. Πασχάλη, Ἐνακάλυψις χειρὸς Ἁγίου Διονυσίου. Περιοδ. Ζακύνθου «Αἱ Μοῦσαι», ἔτ. Κ', ἀριθ. 464 τῆς 15 Ἰουλίου 1912.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Χίου Δανιὴλ (1714—1741). Περιοδ. «Θεολογία», τ. Ζ' (1929) καὶ ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει.

1. Παραλείπονται αἱ ἀνορθογραφίαι.

2. Τὸ γρόσιον ἀρχομένου τοῦ ΙΗ' αἰῶνος εἶχεν ἀξίαν ὃ χρυσῶν φράγκων ἕκαστον. Ἦτοι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος, ἐνταῦθα 2,500 γρόσια ἀντιστοιχοῦν πρὸς 12,500 φράγκα χρυσᾶ. Βλ. Δ. Π. Πασχάλη, Περὶ τῆς νομισματικῆς καταστάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ἐπὶ τουρκοκρατίας καὶ τῆς κτητικῆς ἀξίας τοῦ χρήματος κατὰ διαφόρους ἐποχάς. Ἀνέκδοτον.

τὴν ἅπασαν ἔξουσίαν ὅπου εἶχαμεν, ὁμολογοῦντες καὶ λέγοντες ὅτι ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ εἰς τὸ ἔξης νὰ μὴν ἔχωμεν καμμίαν ἔξουσίαν ἢ δεσποτείαν εἰς τὸ εἰρημένον μοναστήριον τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ τῆς Πρώτης, οὔτε εἰς κινητά, οὔτε εἰς ἀκίνητα, οὔτε εἰς οὐδέν τι, ἀλλὰ νὰ εἶνε κύριος καὶ ἔξουσιαστὴς ὁ ὀπίωτατος προηγούμενος τῆς Παναχαράντου κύριος Διονύσιος· καὶ ἀνίσως καὶ ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ὑποκάτωθεν τὸν ἐνοχλήσῃ κανεὶς καὶ τὸν ζημιώσῃ, ὑποσχόμεθα νὰ εἴμασθην ὑπόχρεοι ὅλοι οἱ ὑποκάτωθεν νὰ πληρῶνωμεν τὴν ζημίαν αὐτὴν ἀπροφασίστως, μηδενὸς ἐναντιουμένου. Ὅθεν καὶ δίδομεν τὸ παρὸν εἰς χεῖράς του διὰ τὴν ἀσφάλειαν.

ἄφκς' νοεμβρίου α'.

Μανουὴλ Σκυλίτζης ὑπόσχομαι.
 Νικόλαος Γιούκας ὑπόσχομαι.
 Μακρῆς Καλομάτης ὑπόσχομαι.
 Γιάννης Ἀργέντης ὑπόσχομαι.
 Παντελῆς Παραβανίας ὑπόσχομαι.
 Μιχαὴλ Καλονάρης ὑπόσχομαι.
 Φραγκούλης Τζαμπλάκος ὑπόσχομαι.
 Λεόντιος Τζιτζινῆς ὑπόσχομαι.
 Φραγκούλης Πατεράκης ὑπόσχομαι.
 Στέφανος Διασερινὸς ὑπόσχομαι.
 Νικορόξης Λαμπίνος ὑπόσχομαι.
 Κωνσταντῆς Πασπάτης τοῦ ποτὲ Παντελῆ ὑπόσχομαι.
 Σταμάτης Χιλιαδᾶς ὑπόσχομαι.
 Νικολῆς Καλομάτης ὑπόσχομαι.

*Ἴσον ἀπαράλλακτον τοῦ ἐπιδοθέντος τῷ προηγούμενῳ Διονυσίῳ σιγιλ-
 λιώδους γράμματος περὶ τῆς ἐνώσεως τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ ἱερομοναστη-
 ρίου τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ μετὰ τῆς ἐν τῇ νήσῳ Ἀνδρῶν ἱερᾶς μονῆς, τῆς
 Παναχαράντου ἐπικεκλημένης (1).*

*† Παῖσιος ἑλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως
 Νέας Γῶρης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης (2).*

1. Προέβημεν εἰς τὸν χωρισμὸν τῶν ἐκτενῶν πατριαρχικῶν σιγιλίων εἰς παρα-
 γράφους πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐπισκοπῆσεως τοῦ περιεχομένου αὐτῶν.

2. Ὁ ἐκδούς τὸ σιγιλιώδες τοῦτο γράμμα οἰκουμενικὸς πατριάρχης Παῖσιος
 Β', ὁ ἀπὸ Νικομηδείας γεγινώς, ἐπιλεγόμενος Κιομουρτζόγλου, ἐπατριάρχευσε τε-
 τράκις, τῷ 1726—1733, τῷ 1740—1743, τῷ 1744—1748 καὶ τῷ 1751—1752. Τὸ περὶ
 οὗ ὁ λόγος σιγιλίον ἐξέδοτο κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ πατριαρχείαν. Βλ. *Μανουὴλ
 Ι. Γεδεών*, Πατριαρχικοὶ Πίνακες, σ. 628, 635, 639 καὶ 644.—*Ζαχαρία Ν. Μαθᾶ*, Κα-
 τάλογος ἱστορικῶν τῶν πρώτων ἐπισκόπων καὶ τῶν ἐφεξῆς πατριαρχῶν τῆς ἐν Κων-
 σταντινουπόλει Ἀγίας καὶ Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἔκδ. Β', ἐν Ἀθήναις
 1884, σ. 147 κ.ε. καὶ *Κ. Μ. Ράλλη*, Περὶ ἐνώσεως Μονῶν κατὰ τὸ δίκαιον τῆς ὁρ-
 φοδόξου ἀνατολικῆς ἐκκλησίας. «Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς», ἔτ. ζ', σελ. 120, σημ. 8
 καὶ σελ. 123, σημ. 2.

† Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ ἡ ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πρώτῃ διατελοῦσα ἱερὰ καὶ σεβαστὴ πατριαρχικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ Μονή, ἡ τιμωμένη ἐπ' ὀνόματι τῆς ἐνδόξου Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, τῇ τοῦ χρόνου ἀρχαιότητι καὶ μακροῦ καιροῦ παρατάσει τῆς ἀγίας αὐτῆς οἰκοδομῆς τε καὶ πῆξεως τέλεον σαθρωθεῖσα πῶσιν ἠπίλει προφανῶς, καὶ πρὸς οἰκησιν τῶν ἐνασκουμένων ἀχρηστος καὶ ἀνεπιτηδεῖα εἰς τὸ παντελὲς γενομένη μικροῦ δεῖν ἔφθασεν ἐρημωθῆναι καὶ ἀφανισθῆναι παντελῶς, εἰ μὴ προλαβοῦσα ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ συνοδικῇ διαγνώσει πρόνοιαν ἐποιήσατο ἐξελεῖσθαι αὐτὴν τῆς ἀπειλουμένης φθορᾶς, ἀντεῦθεν μηδενὸς ἄλλου πόρου καὶ τρόπου εἰς ἀνέγερσιν αὐτῆς φαινομένου, διὰ τὴν ἐσχάτην ἀπορίαν καὶ ἔνδειαν, κοινῇ καὶ συνοδικῇ διασκέψει τῆς ἱερᾶς τῶν ἀρχιερέων ὁμηγύρεως προσκαλεσάμενοι τότε τοὺς ἐν τῇ βασιλευσούσῃ ταύτῃ τῶν πόλεων διατρίβοντας Χίους πραγματευτὰς χρησίμους χριστιανούς, παρεκινήσαμεν καὶ συνηναγκάσαμεν αὐτοὺς ἐπιλαβέσθαι καὶ ἐνάρξασθαι προθύμως τῇ οἰκοδομῇ τῆς ρηθείσης Μονῆς, ὑποσχόμενοι ἀναθεῖναι καὶ ἐπαφεῖναι αὐτοῖς ταύτην εἰς ἐπιτροπὴν πρὸς χρῆσιν τε καὶ διοίκησιν μέχρι τοῦ γενέσθαι τὴν ἀποπλήρωσιν τῶν ἐπακολουθησάντων δαπανημάτων.

Οἱ δὲ τινες ζήλω θείῳ κεινημένοι, καὶ διεγνηγερομένη ψυχῆς εὐλαβείᾳ καὶ προαιρέσει φλεγόμενοι, καὶ ταῖς ἡμετέραις παρακλήσεσι καὶ ὑποσχέσειν ἀναπεισθέντες, ἦψαντο τοῦ ἔργου μετὰ προθυμίας πολλῆς, ἀνήγειράν τε καὶ ἀνφοδόμησαν αὐτὴν ἐκ βάθρων καὶ θεμελίων, οὐ μόνον τὸν ναὸν περικαλλῆ δομησάμενοι, ἀλλὰ καὶ τείχη περιβαλλόμενοι, καὶ κελλῖα περιοικοδομήσαντες, καὶ ἄλλην χρεῖαν καὶ εὐπρέπειαν αὐτῆς ἐπιμελῶς καὶ λαμπρῶς ὡς οἶόν τε ἀπαρτίσαντες εἰς δόξαν καὶ αἶνον Θεοῦ καὶ διηνεκὲς αὐτῶν μνημόσυνον.

Μετὰ δὲ τὸ συντελέσαι τὸ θεάρεστον καὶ ἐπαινετὸν αὐτὸ ἔργον χρέεσι περιπεσόντες πολυαρίθμοις καὶ βαρυτάτοις διὰ τὰς ἀναγκαίως ἐπιγενομένας δαπάνας ἐν τῇ οἰκοδομῇ καὶ πρὸς τὴν διόρθωσιν καὶ ἀποπλήρωσιν τούτων τοῖς ὅλοις ἀμηχανήσαντες, προσέδραμον τῇ προνοίᾳ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, τὴν ἐνοῦσαν ζητοῦντες θεραπείαν καὶ βοήθειαν.

Ὅθεν καὶ ἔλαβον γράμματα πατριαρχικὰ συνοδικὰ ἐπιτρέποντα καὶ παραχωροῦντα αὐτοῖς τὴν τελείαν ἐξουσίαν καὶ ἐπιστασίαν καὶ διοίκησιν τῆς ρηθείσης Μονῆς, καὶ ὅπως ἔχωσιν ἐπ' ἀδείας κυβερνᾶν καὶ διοικεῖν αὐτὴν διὰ τελείας ἐπιτροπῆς, συνάξειν τε καὶ παραλαμβάνειν τὰ εἰσοδήματα καὶ τὰς ἐλεημοσύνας τῶν ἐλεούντων χριστιανῶν καὶ δι' αὐτῶν ἀπολογεῖσθαι τὰ χρέη, οἷς τισιν ἦσαν ἐνεχόμενοι.

Οἷτινες καὶ πρὸ χρόνων ἤδη τινῶν ἐπιτροπεύσαντες καὶ διοικήσαντες ἐν αὐτῇ κατὰ τὴν ἐπιδοθεῖσαν αὐτοῖς πατριαρχικὴν συνοδικὴν ἀδειαν, προσπαθήσαντές τε καὶ φιλοπονήσαντες, καθ' ὅσον αὐτοῖς ἐνεχώρει, καὶ μέρος τῶν χρεωστούμενων ἀπολογηθέντες καὶ διορθώσαντες, τελευταῖον ἐπιγόντες

καλῶς τὸ τῆς Μονῆς αὐτῆς καθ' ἑαυτὴν ἀσθενὲς καὶ ἀδύνατον, ἀρτιπαγὲς τε καὶ ἀστήρικτον, ἐν στερήσει τε οὔσης οὐ μόνον τῶν κτημάτων καὶ εἰσοδημάτων, δυναμένων τρέφειν καὶ περιθάλπειν ἐν ἀνέσει τοὺς ἐν αὐτῇ μονάζειν καὶ ἀσκεῖν αἰρομένους, ἀλλὰ καὶ πατέρων καὶ μοναχῶν καὶ ἀνδρῶν ἀξίων εἰς τὸ ἡγουμενεύειν καὶ προνοεῖσθαι, καλλιτεργεῖν τε καὶ αὐξάνειν τὰ ἐν αὐτῇ πράγματα, πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἐνεχομένην ποσότητι ἱκανῇ τῶν ὑπολειφθέντων ἔτι χρεῶν, ὧν ἐπὶ τῇ διορθώσει καὶ ἀποτίσει οὐδεὶς αὐτῇ οὐδαμῶθεν προὔφαινετο πόρος, μικρὰ τε καὶ ἀδρανῆς ἢ ἐλπίς τοῦ ἐλέους ἐν τῇ τοῦ νῦν αἰῶνος δυστυχίᾳ τοῦ ἡμετέρου γένους.

Ἐφ' οἷς ἅπανσι δεῖν ἔγνωσαν τὴν ἱερὰν ταύτην Μονὴν κρεῖττονι καὶ ὑπερεχοῦση βεβαιῶσαι δυνάμει, καὶ ἑτέρα τινὶ μονῇ εὐεκτούση καὶ βριθούση κτήμασί τε καὶ ἀνδράσι θεοφιλέσι προσηλωθῆναι τε καὶ συνενωθῆναι, καὶ τὴν ἀπὸ ταύτης ἀντίληψιν καὶ προστασίαν καὶ ἐπίσκεψιν ἔχουσαν δύνασθαι συντηρηθῆναι καὶ κυβερνηθῆναι, καὶ μὴ μόνον τῆς ἐνδεχομένης φθορᾶς καὶ κακώσεως ὑπερτέραν ἀποδειχθῆναι, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐξήσιν καὶ ἐπίδοσιν προχωρῆσαι.

Ἀναγγείλαντες οὖν καὶ ἡμῖν τὴν τοιαύτην τῆς Μονῆς ταύτης κατάστασιν καὶ χρεῖαν καὶ ἐνδειαν, καὶ τὸν εἰρημένον τρόπον τῆς θεραπείας δηλοποιήσαντες, εὐλογον δόξαντα καὶ ἡμῖν, ὡς ὠφέλιμον καὶ πρὸς ἀγαθὸν σκοπὸν ἀφορῶντα, καὶ λαβόντες παρ' ἡμῶν ἄδειαν ἐπὶ τῷ ζητῆσαι καὶ εὑρεῖν τόπον ἀρμόδιον εἰς ἐπισύστασιν καὶ ἀντίληψιν αὐτῆς, εὖρον τελευταῖον τὴν ἐν τῇ νήσῳ Ἄνδρῳ διατελοῦσαν ἱερὰν πατριαρχικὴν τε καὶ σταυροπηγιακὴν μονὴν τῆς ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου, τῆς Παναχράντου ἐπικεκλημένην, ἱκανὴν οὔσαν, ἀξίαν τε καὶ ἀρμοδίαν κατὰ πάντα ἐπὶ τῷ ἀντιλαβέσθαι αὐτῆς, καὶ ἀναπληρῶσαι καὶ θεραπεῦσαι τὴν χρεῖαν, ὡς οὐ μόνον εὐθηνουμένην, θεῖῳ ἔλεει, κτημάτων καὶ πραγμάτων περιουσίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἀνδράσι κομῶσαν ἀξίους εἰς πᾶσαν αὐτῆς προστασίαν καὶ διοίκησιν πρόσφορον.

Καὶ δὴ κατὰ τὴν ἐκχωρηθεῖσαν αὐτοῖς παρ' ἡμῶν ἄδειαν βουλόμενοι ἀναθεῖναι καὶ ἐπαφῆσαι αὐτῇ τὴν ρηθεῖσαν τοῦ Σωτήρος Μονῆν, λαβόντες παρὰ τοῦ ὀσιωτάτου προηγουμένου τῆς Μονῆς ταύτης τῆς Παναχράντου ἐν ἱερομονάχοις κύρ Διονυσίου δύο χιλιάδας καὶ πεντακόσια γρόσια δι' ὀλόκληρον τὸ ἐναπολειφθὲν χρέος τῆς τοῦ Σωτήρος Μονῆς, ἐν ᾧ ἦσαν αὐτοὶ ἐνεχόμενοι, καὶ τὴν ἀποπλήρωσιν ἐκείνου ἐντεῦθεν πεποιηκότες, ἐπαφῆκαν καὶ παραδεδώκασιν καὶ ἐνεχείρισαν αὐτῷ τὴν Μονὴν ταύτην τοῦ Σωτήρος μετὰ πάντων τῶν προσόδων καὶ κτημάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτῆς, κινήτων τε καὶ ἀκινήτων, παλαιῶν τε καὶ νέων, ὅσα τε πρότερον ἔσχε καὶ ὅσα μεθῦστερον ἐπεκτήσατο, καὶ μετὰ πάσης τῆς προσοχῆς τοῦ νησίου τῆς Πρώτης, ἐπὶ συμφωνίᾳ καὶ συναινέσει τοιαύτῃ ὥστε εἶναι αὐτὴν ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἕξῃς ὑπὸ τὴν χεῖρσιν, ἐξουσίαν καὶ διοίκησιν τοῦ τε ρηθέντος προηγουμένου κύρ Διονυσίου ἐφ' ὅρου ζωῆς αὐτοῦ, καὶ μετὰ τὴν αὐτοῦ ἀποβίωσιν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν καὶ διοίκησιν καὶ χεῖρσιν τῶν ὀσιωτάτων πατέρων τῆς

δηθείσης ἐν Ἄνδρῳ Μονῆς τῆς Παναχράντου, ὡς μετόχιον αὐτῆς λογιζομένην, δεσπόζεσθαι τε καὶ ἐξουσιάζεσθαι καὶ κυβερναῖσθαι ὑπ' αὐτῆς τε καὶ τῶν ἐν αὐτῇ πατέρων, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ αὐτῶν μετόχια, τὰ τε εἰσοδήματα αὐτῆς ἐκείνους λαμβάνειν καὶ προνοεῖσθαι τῆς ἀδείσεως καὶ βελτιώσεως αὐτῆς, ἀσύδοτόν τε ἔχειν αὐτὴν καὶ ἐλευθέραν καὶ ἀκαταζήτητον, ὡς σταυροπηγιακῆ ἀξία κεκοσμημένην, καὶ μηδενὶ ἄλλῳ μηδὲν ὀφείλοντας πληροῦν καὶ διδόναι ὑπὲρ αὐτῆς ὀλοτελῶς εἰμὴ μόνον τὸ ἀνεκαθεν διορισθὲν δίδοσθαι ὑπ' αὐτῆς ἐτήσιον πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃν Ἐκκλησίαν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὴν πατριαρχικὴν τράπεζαν μετὰ καὶ τῶν δύο ἄλλων ἡμετέρων πατριαρχικῶν σταυροπηγιακῶν Μοναστηρίων τῶν ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ, εἰς σημεῖον ὑποταγῆς καὶ γνωρισμὸν τῆς σταυροπηγιακῆς ἐμπειδώσεως, καὶ μηδὲν τοὺς δηθέντας Χίους χριστιανούς ἢ ἄλλους τινὰς ἱερομένους ἢ λαϊκοὺς ἔχειν ζητεῖν τι παρ' αὐτῆς πολὺ ἢ ὀλίγον δι' ἠντιναοῦν αἰτίαν, ἢ καὶ ἐπεμβαίνειν αὐτῆς, ἢ ἐνοχλεῖν καὶ ἐπηρεάζειν οἰφδῆτινι τρόπῳ τοὺς ἐνοσκουμένους αὐτῇ πατέρας, ἢ τὸν δηθέντα προηγούμενον Διονύσιον, ἢ τοὺς πατέρας τοῦ ἐν τῇ Ἄνδρῳ Μοναστηρίου τῆς Παναχράντου. Ἄλλὰ καὶ ὀψέποτε δέοι ἀποκατασταθῆναι ἡγούμενον ἐν αὐτῇ, ἐκλέγεσθαι μὲν καὶ ψηφίζεσθαι τὸν ἄξιον καὶ ἱκανὸν ἀποφαινόμενον ἐκ τῆς κοινότητος τῶν πατέρων τῆς Παναχράντου, διὰ τοῦ κατὰ καιροῦς δ' οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἀποκαθίστασθαι καὶ βεβαιοῦσθαι τούτον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀνάξιον καὶ ἀδόκιμον ἀναφανέντα παρὰ τῶν αὐτῶν ἐκδιώκεσθαι καὶ ἀποβάλλεσθαι καὶ μηδένα ἄλλον ἔχειν τὸ σύνολον μετοχὴν τινα καὶ ἐξουσίαν ἐν πάσι τούτοις. Τοὺς δὲ προρηθέντας ἐπιτρόπους Χίους μηδὲν ἄλλο ἐπιζητεῖν ἐξ αὐτῶν τοῦ λοιποῦ, εἰμὴ μόνον ἔχειν τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ὡς κτίτορας χρηματίσαντας καὶ προσκεκακοπαθηκότας ἐπὶ τῇ ἀνεγέρσει αὐτῆς.

Ἐπὶ γοῦν τῇ συμφωνίᾳ ταύτῃ καὶ τῇ συναιρέσει καὶ τῷ διορισμῷ πάντων τῶν εἰρημένων, παραχωρήσαντες καὶ ἐπαφέντες οἱ εἰρημένοι ἐπιτροποὶ Χίοι τὴν διαληφθεῖσαν Μονὴν τοῦ Σωτήρος, κατὰ τὴν ἐπιδοθεῖσαν αὐτοῖς παρ' ἡμῶν ἄδειαν, πρὸς τὸν δηθέντα προηγούμενον Διονύσιον καὶ εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς Παναχράντου, προσελθόντες καὶ τῇ ἡμῶν Μετριότητι καὶ τῇ περὶ αὐτὴν ἱερά τῶν ἀρχιερέων συνόδῳ, ἐδεήθησαν βεβαιῶσαι καὶ ἐπικυρῶσαι καὶ ἡμᾶς πάντα τὰ εἰρημένα, προσηλῶσαι τε καὶ συνενῶσαι τὴν τοῦ Σωτήρος ταύτην Μονὴν τῇ δηθείσῃ Μονῇ τῆς Παναχράντου καὶ μετόχιον αὐτῆς ἀναδειξάι δι' ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ γραμματος ἐπὶ τῷ εἶναι εἰς τὸ ἐξῆς ἀναφαίρετον καὶ ἀναπόσπαστον ὧν τὴν δέξιν καὶ ἀξίωσιν προσηνῶς ἀποδεξάμενοι ὡς πρὸς ἀγαθὸν ἀφορῶσαν τέλος καὶ ἐπ' εὐλόγοις αἰτίαις διὰ παραχωρήσεως ἡμετέρας γενομένην, γράφοντες διὰ τοῦ παρόντος ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν ἵνα ἡ διαληφθεῖσα ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ πατριαρχικῆ

σταυροπηγιακῆ Μονῇ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν προσόδων καὶ κτημάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτῆς, κινήτων τε καὶ ἀκινήτων, παλαιῶν τε καὶ νέων, καὶ ὅλης τῆς νήσου Πρώτης, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, ὑπάρχει προσηλωμένη καὶ ἠνωμένη τῇ κατὰ τὴν Ἄνδρον νῆσον πατριαρχικῇ καὶ σταυροπηγιακῇ Μονῇ τῆς Παναχράντου, μετόχιον αὐτῆς οὕσα τε καὶ γνωριζομένη ἀναποσπάτως καὶ ἀναφαιρέτως καὶ ἀμετακινήτως, καὶ ὑπ' αὐτῆς μόνον ἐξουσιαζομένη, διοικουμένη τε καὶ κυβερνωμένη, κατὰ τὴν τάξιν καὶ συνθήειαν καὶ τῶν λοιπῶν μετοχιῶν.

Τοῦ οὖν εἰρημένου προηγουμένου κυρ Διονυσίου ἐφ' ὄρου ζωῆς αὐτοῦ ἔχοντος τὴν ἐπιστάσιαν καὶ διοικήσιν καὶ χρῆσιν αὐτῆς τε καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῆς ἀπαρεμποδίστως, μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ τῶν ὀσιωτάτων πατέρων τῆς Παναχράντου ὀφειλόντων ἀντιλαμβάνεσθαι αὐτῆς ὡς μετοχίου αὐτῶν, προνοεῖν τε ἐπιμελῶς τῶν πραγμάτων καὶ εἰσοδημάτων αὐτῆς, ἡγούμενόν τε ἐγκαθιστᾶν χρείας οὕσης ἐν αὐτῇ, καὶ πατέρας πέμπειν εἰς ἐπίσκεψιν καὶ διοικήσιν αὐτῆς, καὶ φροντίζειν ἀόκνως καὶ προθύμως τῆς αὐξήσεως καὶ βελτιώσεως καὶ ἐπιδόσεως αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐνασκούμενοι αὐτῇ πατέρες ὀφείλουσι διάγειν καὶ πολιτεύεσθαι σεμνῶς καὶ εὐτάκτως καὶ κατὰ τοὺς ὄρους καὶ κανόνας τοῦ μοναστικοῦ βίου, ὑπ' οὐδενὸς ἐνοχλούμενοι καὶ ἐπηρεαζόμενοι ἢ δόσιν πολλὴν ἢ ὀλίγην ἀπαιτούμενοι παρὰ τινος, ἐκτὸς μόνον τοῦ ἀνωτέρω ῥηθέντος ἐτησίου πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃν Ἐκκλησίαν, καὶ μνημονεύειν ἀενάως τοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς, ἀπολαμβάνωσι τε πάσης ἐλευθερίας καὶ ἀνέσεως διὰ τὴν σταυροπηγιακὴν ἀξίαν καὶ φιλοτιμίαν τῆς Μονῆς αὐτῶν ταύτης, πάσης καὶ παντοίας δουλαγωγίας καὶ καταδυναστείας ἐκτὸς ὑπάρχοντες. Ὅς δ' ἂν τις τῶν ἀπάντων τολμήσῃ ποτὲ βίαν τινὰ καὶ ἐνόχλησιν καὶ ἐπήρειαν ἐπαγαγεῖν τῇ ῥηθείᾳ Μονῇ τοῦ Σωτῆρος καὶ τοῖς ἐνασκουμένοις αὐτῇ, ἢ θελήσῃ ἀποσπάσαι καὶ διασεῖσαι αὐτὴν ἀπὸ τῆς Μονῆς τῆς Παναχράντου καὶ ἀνατρέφαι τὴν γενομένην ταύτην ἔνωσιν, ἢ ἐνοχλήσῃ τῷ ῥηθέντι προηγουμένῳ κυρ Διονυσίῳ καὶ ἀποστρέψῃ αὐτὸν τῆς ἐφ' ὄρου ζωῆς χρῆσεως καὶ διοικήσεως αὐτῆς, ἢ βουληθῇ ἐπηρεάσαι τοὺς πατέρας τῆς Παναχράντου εἰς τὸ ἀποσπάσαι παρ' αὐτῶν τὸ μετόχιον αὐτῶν τοῦτο ἀπεναντίας φερόμενος τοῖς ἐν τῷ παρόντι συνοδικῷ ἀποφανθεῖσιν, ὁ τοιοῦτος, ὅποιος ποτ' ἂν εἴη, ἀφωρισμένος εἴη παρὰ τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ζωοποιοῦ καὶ ἀδιαίρετου Τριάδος, τοῦ ἑνὸς καὶ μόνου τῇ φύσει Θεοῦ, καὶ κατηραμένος, καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ ἄλυτος μετὰ θάνατον ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ πάσαις ταῖς πατριαρχικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπάδικος.

Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν τῆς συντελεσθείσης ταύτης ἐνώσεως τῶν ῥηθέντων μοναστηρίων ἐγένετο καὶ τὸ ἡμέτερον πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγίλλιδες

ἐν μεμβράναις γράμμα, καὶ ἐπεδόθη τῷ θρηέντι προηγουμένῳ τῆς Μονῆς τῆς Παναχράντου ἱερομονάχῳ κὺρ Διονυσίῳ.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ἁψκς' μηνὶ Ἰανουαρίῳ, Ἰνδικτιῶνος ε'.

- † Ὁ Ἡρακλείας Γεράσιμος.
- † Ὁ Κυζίκου Αὐξέντιος.
- † Ὁ Νικομηδείας Σεραφεῖμ.
- † Ὁ Νικαίας Καλλίνικος.
- † Ὁ Χαλκηδόνος Νικόδημος.
- † Ὁ Σηλυβρίας Μακάριος.
- † Ὁ Πισιδίας Κοσμάς.
- † Ὁ Ἀγχιάλου Καλλίνικος.
- † Ὁ Χίου Δανιήλ.
- † Ὁ Δέρκων Νικόδημος.
- † Ὁ Φιλιππουπόλεως Μακάριος.
- † Ὁ Δρύστρας Κωνσταντίος.
- † Ὁ Βάρνης Ἀθανάσιος.

Ἴσον ἀπαράλλακτον τοῦ προεκδοθέντος

*τῇ μονῇ τῆς Παναχράντου πατριαρχικοῦ γράμματος
ἐπιβεβαιουῦντος ὅτι τὸ ἐν τῇ Πρώτῃ
μοναστήριον ὑπάρχει μετόχιον ιδιόκτητον αὐτῆς.*

*† Παῖσιος ἑλέῳ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως
Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.*

† Ἀναγκαῖόν ἐστιν ὑπὲρ τι ἄλλο τὰ δίκαια τῶν ἀπανταχοῦ ἁγίων ἐκκλησιῶν, ἱερῶν τε οἰκῶν καὶ σεπτῶν μοταστηρίων διαρρηθῆναι φαίνεσθαι καὶ γνωρίζεσθαι κατὰ πάντα καιρὸν, καὶ τοῖς πᾶσι καταφανῆ γίνεσθαι μαρτυρίαις καὶ ἀποδείξεσι βεβαίαις καὶ ἀσφαλέσι, καὶ μηδένα λανθάνειν τὴν περὶ τούτων ἠκριβωμένην κατάστασιν, ὅπως μὴ ἀγνοία καὶ ἀσαφεία λήθης συγχωσθέντα βυθοῖς τῇ τοῦ πανδαμάτορος χρόνου φορᾷ εἰς ἀλλοιωτέραν τινα μεταπέσῃσι κατάστασιν καὶ τὸ εἶναι αὐτῶν ἀποβάλλωσι· ταῦτά τοι διὰ γραμμάτων εἶωθε κατασφαλίζεσθαι τὰ τοιαῦτα καὶ κατοχυροῦσθαι εἰς ἐνέργειαν πλείονα καὶ διηνεκῆ αὐτῶν σύστασιν· παραστατικὰ γὰρ τῶν πραγμάτων κατὰ πάντα καιρὸν τυγχάνουσι τὰ γράμματα.

Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ τὰ νῦν ἐλθῶν εἰς τὰ ὄδε ὁ σκευοφύλαξ τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Ἀνδρῶ σεβασμίου καὶ σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου τῆς Παναχράντου ὀσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις κὺρ Νικόδημος (1), καὶ παραστάς ἐπὶ

1. Περὶ τοῦ Νικοδήμου σφάζεται ἐν σ. 22 τοῦ κτητορικοῦ κώδικος τῆς μονῆς Παναχράντου τὸ ἐξῆς σημεῖωμα: «1728 Ματου. † Μυτιλήνης τρίτον ταξίδιον τοῦ παπᾶ Νικοδήμου. Ἀρχή, λάδι μπότες 180 γρ. 45, ἕτερον λάδι ὅταν ἦλθεν ὁ ἴδιος μοναχὸς του μπότες 60 γρ. 15, σίδηρο λίτρες 630 γρ. 31, τέντζερες καὶ σινὶ χάλκωμα γρ. 20, νισαντῖρι ὀκάδες 2 γρ. 02, λιβάνι ὀκάδες 5 γρ. 05, στιχάρι χρυσοῦν γρ. 50, ἕτερα ἴδια φαιλῶνια 2 καὶ στιχάρια 2 γρ. 20, μανδύα 2 γρ. 10, μουζουβὶ δράμια 100 γρ. 2, γρ. 206. Περὶ τοῦ Νικοδήμου σφάζεται ἐν σ. 28 τοῦ ἰδίου κώδικος καὶ τὸ ἐξῆς σημεῖωμα: «1729 ὀκτωβρ. 23. Ἦλθεν ὁ γέρω Νικόδημος ἀπὸ τὴν Ρόδον καὶ ἔφερε νάκτι γρ. 93 καὶ λιβάνι ὀκάδες 15 γρ. 15 καὶ μία καθιέρωσι καὶ ἐν πετραχήλιον.

σύνοδον ἐνεφάνισεν ἡμῖν γράμμα ἐπιτροπικὸν τοῦ μοναστηρίου αὐτοῦ τούτου καὶ ἡσφαλισμένον τῇ σφραγίδι τοῦ μοναστηρίου καὶ ταῖς ὑπογραφαῖς τῶν ἐν αὐτῷ δσιωτάτων πατέρων, καὶ ἀποφαινόμενον ὡς ἀποκατέστησαν αὐτὸν ἐπίτροπον ἐπὶ τοῦ ζητῆσαι τὸν λογαριασμὸν τοῦ ταξειδίου παρὰ τοῦ ἐνταῦθα εὐρισκομένου δσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις κύρ Διονυσίου, τοῦ προηγουμένου μὲν προχρηματίσαντος ἐν τῷ ρηθέντι μοναστηρίῳ αὐτῶν τῆς Παναχράντου, τανῦν δὲ ἡγουμένου διατελοῦντος ἐν τῷ κατὰ τὴν νῆσον Πρώτῃ ἱερῷ καὶ σεβασμίῳ μοναστηρίῳ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, μεθ' οὗ Διονυσίου συμπαραστάς συνοδικῶς ὁ ρηθεὶς σκευοφύλαξ Νικόδημος ἐξήτησεν ἐπιτροπικῶς τὸν ρηθέντα λογαριασμὸν τοῦ ταξειδίου τῆς Παναχράντου καὶ τὰ συναχθέντα ἀπὸ τῆς ἐλεημοσύνης ἐκείνης ἄσπρα.

Ὁ δ' οὖν Διονύσιος ἀπολογούμενος ἔφη ὅτι τὰ ἄσπρα ἐκεῖνα τοῦ ταξειδίου καὶ τῆς ἐλεημοσύνης τῆς Παναχράντου, συμποσούμενα εἰς πέντε πουγγία τῶν ἄσπρων, δέδωκεν εἰς τὰ χρῆμα τοῦ ρηθέντος ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ μοναστηρίου τοῦ Σωτῆρος, καὶ ἐξηγόρασεν αὐτό, ἀποδείξας μετόχιον τοῦ καθολικοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου τῆς Παναχράντου, καθὼς καὶ τὸ περὶ τούτου γεγονὸς πρὸ δλίγου παρ' ἡμῶν πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγίλλιωδες παρίστησι καὶ δηλοποιεῖ.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐν τῷ ρηθέντι σιγίλλιωδεὶ γράμματι οὗ περιέχεται ρητῶς ὅτι τὰ δοθέντα ἐκεῖνα ἄσπρα ὑπάρχουσιν ἀπὸ τοῦ ταξειδίου καὶ τῆς ἐλεημοσύνης τῆς Παναχράντου, καὶ ἐνδεχόμενον ἦν τῇ τοιαύτῃ ἀδηλίᾳ καὶ ἀσφαλείᾳ ἀντιποιηθῆναι ποτε τὸν ρηθέντα Διονύσιον τοῦ ρηθέντος μοναστηρίου ὡς ἰδιοκτήτου πράγματος, τούτου χάριν ἐπεξητήθη παρὰ τοῦ ρηθέντος σκευοφύλακος Νικόδημου διορισθῆναι καὶ σαφηνισθῆναι τὴν τοῦ πράγματος ἀλήθειαν δι' ἡμετέρου πατριαρχικοῦ συνοδικοῦ γράμματος, καθὼς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Διονυσίου παρησιᾶ ὠμολογήθη, κἀντεῦθεν καὶ διευκρινηθῆναι ἀκριβῶς τὰ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν συμφωνηθέντα καὶ ὁμολογηθέντα περὶ τῶν ἐπιδοθέντων ἄσπρων καὶ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ μετοχίου, καὶ μὴν καὶ περὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἡγουμενίας τοῦ Διονυσίου, ἐπὶ τῷ μὴ ὑπολειφθῆναι τοῦ λοιποῦ ἀσφαλείᾳ τινα καὶ ἀμφιβολίαν καὶ διαφορὰν οὕτως ἐν τοῖσις.

Καὶ δὴ γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων μητροπολιτῶν καὶ ὑπερτίμων τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ἡ μὲν ρηθεῖσα ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ σεβασμία μονὴ τοῦ Σωτῆρος μετὰ τῶν κτημάτων καὶ πραγμάτων αὐτῆς καὶ ὅλης τῆς περιοχῆς τῆς νήσου ὑπάρχη καὶ γνωρίζηται καὶ διατελῇ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα μετόχιον ἰδιοκτήτην τῆς ρηθείσης, ἐν τῇ νήσῳ Ἄνδρῳ σεβασμίας μονῆς τῆς Παναχράντου, ὡς τῶν ἐπιδοθέντων ὑπὲρ αὐτοῦ πέντε πουγγίων ἄσπρων ἐκ τοῦ ταξειδίου καὶ τῆς ἐλεημοσύνης ὄντων τῆς Παναχράντου, καθὼς ὁ ρηθεὶς Διονύσιος ὠμολόγησεν. Αὐτὸς δὲ ὁ ἤδη διατελῶν ἡγούμενος ἐν αὐτῷ τοῦτο μόνον ἔχη, τὸ εἶναι καὶ λέγεσθαι ἡγούμενος ἐφ' ὄρου ζωῆς,

αὐτοῦ, ἐπισκεπτόμενος καὶ διακυβερνῶν αὐτὸ μετὰ πάσης ἐπιμελείας καὶ φιλοπονίας, καὶ φυλάττων τὰ προνόμια πάντα ὅσα εἶθισται καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπανταχοῦ μετοχίοις πρὸς τὰ καθολικὰ αὐτῶν μοναστήρια καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ πατέρας, τουτέστιν ὀφείλουν καὶ αὐτοὺς φυλάττειν τὴν πρέπουσαν εὐπειθείαν καὶ ὑποταγὴν πρὸς τὸ μοναστήριον τῆς Παναχράντου καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ πατέρας ὡς κεφαλὴν καὶ ἀρχὴν αὐτοῦ, προσπαθῶν καὶ ἀγωνιζόμενος καὶ διὰ τὴν αὔξησιν καὶ ἐπίδοσιν τοῦ μετοχίου, καὶ διὰ τὴν ὠφέλειαν τοῦ καθολικοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου τῆς Παναχράντου, ἐπιγινώσκων ἑαυτὸν κοινοβιάτην καὶ μοναστηριακὸν καὶ μέρος εὐπειθὲς τοῦ καθολικοῦ μοναστηρίου, καὶ φροντίζων τὰ ἐκ τῆς ἐπαυξήσεως καὶ ἐπιδόσεως προσποριζόμενα κέρδη τοῦ μετοχίου ἀποκαθιστᾶν εἰς τὸ καθολικὸν μοναστήριον τῆς Παναχράντου, φερόμενος πρὸς αὐτὸ μετὰ πάσης τῆς νενομισμένης, ὡς εἴρηται, εὐταξίας καὶ εὐπειθείας καὶ εὐγνωμοσύνης.

Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν τῆς γενομένης ταύτης ὁμολογίας, συμφωνίας τε καὶ ὑποσχέσεως ἕξ ἑκατέρων τῶν μερῶν περὶ τοῦ ῥηθέντος μετοχίου ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν συνοδικὸν ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα καὶ ἐδόθη τῷ ῥηθέντι μοναστηρίῳ τῆς Παναχράντου καὶ τοῖς ἐν αὐτῷ πατέρασιν.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αψκθ', ἐν μηνὶ σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος η'.

- † Ὁ Καισαρείας Νεόφυτος
- † Ὁ Νικαίας Καλλίνικος
- † Ὁ Χαλκηδόνος Νικόδημος
- † Ὁ Θεσσαλονίκης Ἀνανίας
- † Ὁ Φιλιππουπόλεως Θεόκλητος
- † Ὁ Ἀγχιάλου Καλλίνικος
- † Ὁ Δέρκων Νικόδημος
- † Ὁ Λιτίτζης Μεδόδιος
- † Ὁ Κασσανδρείας Ἰωακείμ.

Ἐννέα καὶ δέκα περίπου ἔτη τὸ ἐν Πρώτῃ μοναστήριον τοῦ Σωτήρος ὑπῆρξε μετόχιον τῆς μονῆς Παναχράντου, ἐχούσης ἅμα καὶ τὴν ἰδιοκτησίαν δλοκλήρου τῆς νήσου Πρώτης. Ἄλλ' ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ τὸ μετόχιον τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος περιέπεσεν εἰς χρέος βαρὺ τριῶν χιλιάδων καὶ διακοσίων γροσίων, τοῦ χρέους δὲ τούτου ἡ εὐθύνη ἐπεβάρυνεν, ὡς εἶκός, αὐτὴν τὴν μονὴν Παναχράντου. Τούτου ἕνεκα τὸ κοινόβιον τῆς Παναχράντου δι' ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπικοῦ, παρὰ πόδας δημοσιευομένου, διώρισεν τῷ 1745 ἐπιτρόπους αὐτοῦ, τὸν προηγούμενον Δανιήλ, τὸν σκευοφύλακα Ἰάκωβον, τὸν προηγούμενον ἕτερον Δανιήλ καὶ τὸν ἡγουμενεύοντα ἔτι Διονύσιον, ὅπως πωλήσωσι τὸ μετόχιον αὐτῶν τῆς νήσου Πρώτης, ἀπαλλαγῶσι δ' οὕτω τῶν χρεῶν. Ὅντως δὲ ἔλαβε μετ' οὐ πολὺ χρόνον ἢ πώλησις τοῦ μοναστηρίου, ὅπερ ἠγόρασεν ἀντὶ γροσίων τριῶν χιλιάδων καὶ διακοσίων πενήκοντα (ἀριθ. 3,250) ὁ τότε (κατὰ μάϊον τοῦ 1746) μητροπολίτης Χαλκηδόνος ὑπέριτος καὶ ἑξαρχος πάσης Βιθυνίας Γαβριήλ. Ὑπεσχέθησαν δ' οἱ

Παναχραντιῶται μοναχοὶ ἐγγράφως, ὅτι θὰ ἦτο ὑπεύθυνος ἡ ἐκπροσωπομένη παρ' αὐτῶν μονὴ ἐν ἣ ἂν περιπτώσει ἤθελεν εὐρεθῆ καὶ ἄλλο τι χρέος τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ μοναστηρίου τοῦ Σωτήρος. Περὶ τούτων σφύζονται τὰ ἑξῆς ἐπίσημα γράμματα :

Ἰσον ἀπαράλλακτον τοῦ δοθέντος ἐπιτροπικοῦ τοῖς τέσσαρσιν ἱερομονάχοις παρὰ τῶν ἐν τῇ μονῇ τῆς Παναχράντου λοιπῶν πατέρων ἵνα πωλήσωσι τὸ ἐν τῇ Πρώτῃ μοναστήριον τοῦ Σωτήρος.

Ἐν ἀρχῇ τοῦ ἐγγράφου τύπος σφραγίδος, ἐν ἣ ἡ ἑξῆς ἐπιγραφή :

† Σφραγὶς τῆς ἱεράς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τῆς Θεοτόκου ἡ Κοίμησις καλουμένη Πανάχραντος, ἐν Ἄνδρῳ.

Οἷς κρίμασιν οἶδε Κύριος ὁ Θεὸς ἔστωντας καὶ τὸ πτωχὸν ἡμῶν μοναστήριον τῆς σεβασμίας καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τῆς Παναχράντου, ἐν τῇ νήσῳ Ἄνδρῳ εὐρισκομένης, νὰ ὑπέπεσεν εἰς χρέος βαρύτερον ὑπὲρ τὰ ἑξ πουργεῖα καὶ διακόσια γρόσια, διὰ τὰ ὁποῖα μὴ ἔχοντες ἄλλην δύναμιν καὶ καταφυγὴν εἰς τὸ βοηθηθῆναι καὶ δοθῆναι... αὐτὸ τὸ χρέος, ἀπερασίσαμεν ὅλον τὸ κοινόβιον τοῦ μοναστηρίου, ὅ,τε δικαίως, προηγούμενοι, ἱερομόναχοι καὶ μοναχοί, νέοι καὶ γέροντες, ἵνα πωλήσωμεν τὸ ἡμέτερον μετόχιον, δηλονότι τὴν Πρώτην, καθὼς τὰ πατριαρχικά γράμματα ἀριδῆλως παριστάνουσιν ὅτι εἶναι μετόχιον τοῦ ἡμετέρου μοναστηρίου. Καὶ δὴ πέμπομεν ὅλη ἡ κοινότης τῶν ἀδελφῶν καὶ κατασταίνομεν αὐτοὺς ἰδίους ἐπιτρόπους, τὸν προηγούμενον παπᾶ κὺρ Δανιήλ καὶ σκευοφύλαξ παπᾶ κὺρ Ἰάκωβον καὶ προηγούμενον παπᾶ κὺρ Δανιήλ, μὲ τοὺς ὁποίους ἔρχεται καὶ ὁ ἴδιος ἡγούμενος τοῦ αὐτοῦ μετοχίου, ἔχοντες ταύτην τὴν ἐξουσίαν καὶ ἀδειαν εἰς ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῆς κοινότητος, ἵνα πωλήσουν τὸ μετόχιον αὐτῶν, δηλονότι τὴν Πρώτην, καὶ δοθοῦσι τῶν χρεοφειλέτων (sic) τὰ ἄσπρα δηλονότι τῶν ἑξ πουργείων καὶ διακοσίων γροσίων, καὶ ὅ,τι ἤθελε περισσεύσει ἐκ τοῦ χρέους νὰ ἐγχειρίζονται εἰς τὸν σκευοφύλαξ, καὶ διὰ τὸ ἀληθῆς ἐγένετο τὸ παρὸν βεβαιωτήριον γράμμα ἔμπροσθεν τῶν ὑπογεγραμμένων πατέρων καὶ ἐσφραγισμένον ὑπὸ τὴν ρούλλαν τοῦ μοναστηρίου, μηδενὸς ἐναντιουμένου ἢ ἀντιλέγοντος εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, καὶ ἐδόθη τοῖς ῥηθεῖσιν ἐπιτρόποις εἰς ἀσφάλειαν. Ἐν ἔτει αψμε'.

† Προηγούμενος Νεκτάριος ὑπόσχομαι εἰς τὰ ἄνωθεν.

† Δικαίως προηγούμενος Καλλίνικος ὑπόσχομαι τὰ ἄνωθεν.

† Ἄνθιμος ἱερομόναχος ὑπόσχομαι.

† Μελέτιος ἱερομόναχος ὑπόσχομαι.

† Ἰερεμίας ἱερομόναχος ὑπόσχομαι.

† Ἰωακείμ ἱερομόναχος ὑπόσχομαι.

† Δωρόθεος ἱερομόναχος ὑπόσχομαι.

† Γρηγόριος ἱερομόναχος ὑπόσχομαι.

† Αὐξέντιος μοναχὸς καὶ δοχειαρὴς ὑπόσχομαι.

- † Δομέτιος μοναχὸς καὶ κελλάρης ὑπόσχομαι.
- † Νικόδημος μοναχὸς καὶ οἰκονόμος ὑπόσχομαι.
- † Νεόφυτος μοναχὸς ὑπόσχομαι.
- † Γρηγόριος μοναχὸς ὑπόσχομαι.
- † Ἀβέροχιος μοναχὸς ὑπόσχομαι.
- † Νεόφυτος μοναχὸς ὑπόσχομαι.
- † Γεροθανάσιος μοναχὸς ὑπόσχομαι.
- † Γερογεσάφος μοναχὸς ὑπόσχομαι.
- † Φιλάρετος μοναχὸς ὑπόσχομαι.
- † Νεόφυτος μοναχὸς ὑπόσχομαι.
- † Παρθένιος μοναχὸς ὑπόσχομαι.

† Παῖσιος ἑλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης
καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

† Καὶ πᾶσι μὲν ἀπλῶς τοῖς ἀδυνάτοις καὶ ἐπιδεῶς ἔχουσιν, ἔξαιρέτως δὲ ταῖς ἀγίαις τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαις καὶ τοῖς ὀπῆ ποτε διατελοῦσι θείοις σκηνώμασι καὶ σεπτοῖς καταγωγίσι χεῖρα βοηθείας οἶδεν ὀρέγειν ἢ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία, οἷα κοινὴ μήτηρ καὶ προστάτις καὶ κηδεμὼν τῶν ἀπνυχταχοῦ ἀγίων ἐκκλησιῶν καὶ θείων σκηνωμάτων, ἀντιλαμβάνεσθαι τε αὐτῶν συμπαθῶς καὶ εὐσπλαγγῶς οὐκ ἀπαναίναται, ἀντιλήψεώς τε καὶ δεφενδεύσεως ἐπιδεομένων τρόποις παντοίοις προνοητικοῖς τε καὶ ἀντιληπτικοῖς, κηδεμονικῶς τε καὶ προσφυῶς χρωμένῃ.

Ὅσα τοίνυν αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ἀδυνατοῦντα καὶ ἐπιδεῶς ἔχοντα εἰς σύστασιν τὴν ἑαυτῶν καὶ κυβέρνησιν ἑτέρων ἐπιδέεται μειζόνων προσώπων καὶ ὑπερεχουσῶν ἐκκλησιῶν ἐπὶ τῷ δεφενδευθῆναι καὶ τὸ μόνιμον αὐτῶν ἐπισχεῖν, ταῦτα δὴ τῇ καθόλου δυνάμει καὶ προστασίᾳ συνάπτει καὶ συντάττει προσφόρως ὑπερέχουσι, καὶ τῷ τρόπῳ τούτῳ τῆς ὑπερτερούσης δεφενδεύσεώς τε καὶ δυνάμεως τὴν ἀσφάλειαν εἰς τὸ διηνεκὲς τούτοις, χαρίζεται τῶν γὰρ περὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν εὐκοσμίαν τεταγμένων πραγμάτων διαφόρως εἶωθε προνοεῖσθαι καὶ φροντίζειν τῆς διεξαγωγῆς αὐτῶν κατὰ τὴν τοῦ καιροῦ καὶ τῆς χρείας ἀπαίτησιν.

Ταύτη τοι καὶ τοῖς ἱεροῖς νυμφοστόλοις καὶ κοσμήτορσι τῆς ἐκκλησίας διαφερόντως ἀνέκαθεν ἐμέλησεν ὁ τῆς οἰκονομίας καὶ ἀντιλήψεως λόγος πρὸς τὰ δυσχερῶς πως διατεθέντα ποτέ, καὶ ἐνδεχόμενον τρόπον ἐξασφαλίζειν αὐτὰ οὐ παρητήσαντο· πρὸς γὰρ τὴν κατὰ καιροὺς συμπίπτουσαν αὐτοῖς δυσχέρειαν τὴν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν καὶ ἱερῶν καταγωγίων οἷα σοφοῖς οἰκονόμοις ἢ πρόσφορος ἐξεύρηται θεραπεία, ἡγουμένους ἀναγκαίως κατὰ τὰς ἀποστολικὰς εἰσηγήσεις πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γίνεσθαι ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι.

(Συνεχίζεται)